

[Aksel Larsen.]

fremtidig kun maatte udbetales i Forhold til Januar-Pristallet, der var 203.

Denne Lov blev gennemført samtidig med, at man, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch udtalte forleden Dag fra denne Talerstol, gav Løfte om Prisstop. Man fortalte i Overensstemmelse med, hvad borgerlige Nationaløkonomer, hvad den konservative Presse, og hvad Nationalbankdirektør Bramsnæs havde paastaaet, at Prisstigningerne var forårsaget af disse Lønstigninger, og at hvis man standsede Lønstigningerne, vilde man kunne standse Prisstigningerne. For yderligere at underbygge denne Paastand blev der samtidig med Loven om Pristalsreguleringens Ophør gennemført en ny Lov om Priskontrol, om hvilken man hævdede, at det var den skrappeste og bedste, der nogen Sinde havde eksisteret i Verdenshistorien, og man forkyndte over for Arbejderne, at det i Grunden var en Fordel for dem, hvad der her skete ved, at deres Lønninger blev skruet tilbage til Januar-Niveauet og lagt fast dèr, for saa vilde de samtidig opnaa et stabilt Priseniveau.

Det viste sig imidlertid, at dette stabile Priseniveau ikke var opnaaet. Det viste sig, at hvis Priserne var steget i kraftige Spring for d. 30. Maj 1940, saa steg de i endnu kraftigere Spring efter den 30. Maj 1940. Pristallet er efter det sidste offentliggjorte fra Statistisk Departement, efter Oktober-Opgørelsen, 248, medens Januar-Pristallet, som danner Grundlaget for Lønudbetalingerne, kun var 203.

Jeg skal ikke her komme med nogen længere Udredning af, hvordan Prisstigningerne er foregaaet, og Aarsagerne til, at man ikke har bremset dem — derom ved alle her i Landet, formentlig med Undtagelse af Regeringen og Rigsdagens Flertal, god Besked. Vil man have noget nærmere at vide om Aarsagerne, kan man læse Priskontrolraadets af 25. Oktober offentliggjorte Erklæring, hvori man siger, at Grunden til Prisstigning dels er de Pris- og Takstforhøjelser, der er gennemført ved Lov paa Rigsdagen, dels Prisforhøjelser, der kommer til os udefra — hvorved formentlig maa forstaaes: som Følge af Samhandelsbetingelserne med Tyskland og den danske Kroners Forhold til den tyske Mark —, og dels paa Grund af, at Priserne herhjemme uretmæssigt forhøjes, uden at Priskontrolraadet ser sig i Stand til i Medfør af bestaaende Lovgivning at skride ind mod Lovovertrædelser. Hvorom alting er: Samfundet har ikke holdt det Løfte, det gav i Maj Maaned, man har ikke

alene givet Prisstigningerne praktisk talt frit Løb — og de sidste Dage har bragt os nogle ualmindelig ækle Eksempler herpaa —, men man har ogsaa ved forskellige Love og Foranstaltninger fra Rigsdags og Regerings Side ekstra sørget for, at Priserne steg herhjemme, at det blev dyrere at leve, at Lønningerne daarligere kunde slaa til.

Vi er ganske enige med de Presserøster, der beskedent har lydt i den senere Tid om, at det er forkert, at Prisstigningen ikke standses, for dermed er Forudsætningerne forsvundet for det Loft, der er lagt over Lønningerne. Vi mener, man maa tage Konsekvensen af denne Opfattelse, og derfor tillader vi os at forelægge for det høje Ting et Forslag til Lov om Genindførelse af Pristalsregulering af Arbejdslønninger.

Jeg gør opmærksom paa, at dette Lovforslag ikke vilde være kommet, hvis man blot havde kunnet spore en ærlig Vilje til at forhindre de mest ublu Prisstigninger. Det har ikke kunnet spores, der er gjort saa lidt som praktisk talt ingenting, og det bliver efterhaanden helt umuligt for dem, der er henvist til at leve af Lønninger og faste Indtægter, naar disse er paa et beskedent Niveau, at klare sig. Derfor mener vi, at naar Samfundet aabenbart hverken kan eller vil holde sine Løfter om Prisstop, saa er der ikke andet at gøre, saa kommer Samfundet til at ophæve Loven af 30. Maj 1940 om det for Regulering af Arbejdslønninger gældende Pristal.

Vort Lovforslags § 1 siger derfor, at denne Lov skal ophæves, og siger, at Lønudbetaling i Henhold til Overenskomsten af 31. Oktober 1939 mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer under De samvirkende Fagforbund sker „fra og med Udløbet af den ved denne Lovs Ikrafttræden løbende Lønningsperiode“.

Selv om denne Lov gennemføres, vil der ske Arbejderne en grov Uret. De vil nemlig ikke faa Dækning for det alvorlige Løntab, de har lidt i Perioden fra 30. Maj, til denne Lov bliver vedtaget. Vi har af praktiske Grunde ment at maatte se bort herfra, og det har vi gjort, fordi Arbejderne naturligvis vil sige, at det er i hvert Fald noget; der er i alt Fald Rimelighed i det, hvis de nu kan faa Pristalsreguleringen igen, og under de Omstændigheder vil de være villige til at bringe det store Offer, der ligger i at give Afkald paa det faktiske, moralske Løntilgodehavende, de har for Perioden fra 30. Maj, til denne Lov bliver vedtaget. Vort Lovforslags § 2 beskæftiger sig med Loven om Forbrugsafgifter m. m. I denne Lov findes der en § 56, som siger, at Statistisk Departement skal udarbejde